

ISPARTA
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

AKRAN ZORBALIĞI VELİ BÜLTENİ

Bir kişi veya grup tarafından, rahatsızlık vermek amacıyla gerçekleştirilen, tekrar eden, kasıtlı olarak yapılan, saldırgan ve olumsuz davranışlardır (Olweus, 1993).

Bir davranışın zorbalık olarak nitelendirilebilmesi için;

- zarar verme niyetiyle kasıtlı olarak yapılması
- tekrarlaması ve sürekli olması
- çocuklar arasında güç dengesizliğinin olması (fiziksel, zihinsel, sosyal ve yaş gibi) gerekmektedir.

Akran Zorbalığı Türleri

- **Fiziksek Zorbalık:** Mağdura doğrudan fiziksel güç uygulanmasıdır. Vurma, itme, tükürme, çelme takma, eşyalarına zarar verme gibi.
- **Sözel Zorbalık:** Mağdura olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasıdır. Lakap takma, hakaret ve küfür etme, alay etme gibi.
- **Sosyal Zorbalık:** Mağdurun sosyal ilişkilerine zarar vermeyi hedefleyen davranışlardır. Gruptan dışlama, topluluk içerisinde rezil etme, küçük düşürme gibi.
- **Siber Zorbalık:** Dijital ortamlarda gerçekleştirilen zorbalık türüdür. Sosyal medya platformları üzerinden rahatsızlık verme, izinsiz fotoğraf paylaşımı ve hesap açma durumları, küçük düşürücü paylaşımlarda bulunma gibi.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölümü

Çocuklar yaşadıklarını anlatmakta isteksiz kalabilirler. Bu durum akran zorbalığı mağduriyeti boyutunda ebeveynleri tedirgin edebilir. Çocuğunuzun akran zorbalığına maruz kalıp kalmadığını anlayabileceğiniz bazı işaretler bulunmaktadır. Bunlar;

- Çocuğunuzun vücudunda meydana gelen sebepsiz çürükler veya geçmeyen yaralar,
- Okula gitmede isteksizlik,
- Okul etkinliklerine katılmaktan kaçınma,
- Arkadaş sayısında azalma, sosyal ortamlardan kaçınma,
- Akademik başarıda düşüş meydana gelmesi,
- Sebepsiz yaşanan öfke patlamaları,
- Uyku düzeninde bozulma ve kalitesiz uyku,
- Tıbbi nedeni bulunmayan fiziksel rahatsızlıklar (baş ağrısı, mide bulantısı vb.),
- Yetişkinlerin yanında kalma isteği şeklinde görülebilir.

Her çocuğunuzun yaşadıklarına vereceği tepkiler farklı olabileceğinden bu durumların dışında çocukta meydana gelen duygu durum değişiklikleri de yakından takip edilmelidir.

Çocuğunuzun akran zorbalığına uğramasını önlemek için;

- Bir durumla baş edebilmenin ilk adımı o durum hakkında bilgi edinmekten geçer. Çocuğunuzun okul ortamı, sanal ortam ya da farklı bir ortamda maruz kalabileceği zorbalık hakkında bilgi edinmesi baş etme becerileri geliştirmesine yardımcı olur.
- Çocuğunuzun açık bir şekilde dinlemeniz sağlıklı bir iletişim açısından oldukça önemlidir. Zorbalık hakkında yapacağınız konuşmalar, çocuğunuzun akran zorbalığı durumlarında sizinle kuracağı iletişimi kuvvetlendirir.
- Çocuğunuzun diğer çocuklarla ve yetişkinlerle iletişim kurmasında sizin davranışlarınızı örnek aldığını unutmayın. Çevrenizdekilerle iletişim kurarken çocuğunuza rol model olmak adına nazik ve saygılı davranışlar sergilemeye çalışın.

Zorbalık çocuğunuz tarafından da yapılıyor olabilir. Böyle bir durumu kabullenmek zor da olsa çocuğunuzun zorbalık yaptığını fark ettiyseniz ya da size bildirildiyse öncelikle bu davranışın altında yatan nedenleri gözden geçirin. Nedenleri oluşturabilecek durumları tespit ettikten sonra çözüm bulamıyorsanız, okul rehberlik servisinden veya bir uzmandan destek alın.

Kaynaklar:

- Doğan, S. & Keleş, O. (2023). Nedenleri Sonuçları ve Çözüm Önerileri Bağlamında Akran Zorbalığı: Bir Olgubilim Çalışması. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 59: 1-24
- Olweus, D. (1993). Bullying at school: Understanding children's worlds. Oxford, MA: Blackwell Publishing.
- <https://www.unicef.org/turkiye/hikayeler/akran-zorbaligi-nedir-ve-nasil-engellenir>. adresine 30.10.2024 tarihinde ulaşılmıştır.